

Meerjarenaafspraken studiesucces allochtone studenten Hogeschool van Amsterdam

Utrecht, 24 augustus 2009

In dit convenant worden de principeafspraken van het convenant 'Meer studiesucces voor allochtone studenten aan de Randstadhogescholen' (getekend op 26 mei 2008) per hogeschool concreet uitgewerkt.

De Randstadhogescholen en de minister van OCW zijn het erover eens dat het studiesucces van niet-westerse allochtone studenten verbeterd moet worden. Het begrip studiesucces in deze context heeft betrekking op een structurele vermindering van uitval en een structurele verbetering van het rendement onder deze groep studenten. In het bijzonder wordt gestreefd naar het inlopen van de achterstandspositie van deze groep studenten ten opzichte van autochtone studenten.

De Hogeschool van Amsterdam en de minister van OCW committeren zich aan de afspraak, die bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Streefcijfers voor verbetering studiesucces¹
2. Financiële middelen (met name de verdeelsleutel)

1. Streefcijfers voor verbetering studiesucces

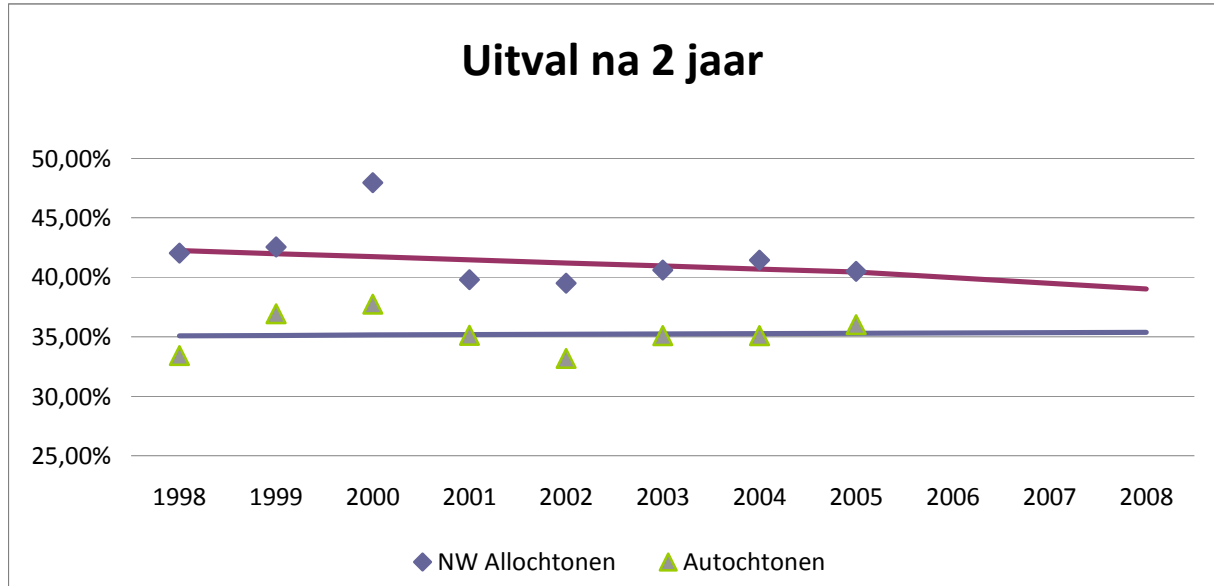
De Hogeschool van Amsterdam (HvA) heeft voor het jaar 2011 streefcijfers opgesteld voor de indicatoren 'uitval' en 'propedeuserendement'. Er is geen streefcijfer voor instroom opgesteld, omdat teveel externe factoren een rol spelen om daarvoor meetbare streefcijfers voor op te stellen.

Tabel 1 Streefcijfers uitval en propedeuserendement HvA in 2010 t.o.v. uitval en propedeuserendement in 2007

	realisatie	streefcijfer	verschil
	2007	2010	2007 - 2010
	(cohort 2005)	(cohort 2008)	
<i>Uitval na 2 jaar</i>			
Hogeschool van Amsterdam	40,49%	39,00%	-1,49%
	2007	2010	2007 - 2010
	(cohort 2004)	(cohort 2007)	
<i>Propedeuserendement na 3 jaar</i>			
Hogeschool van Amsterdam	52,63%	58,11%	5,48%

¹ Inclusief bijlage 1. Indicatoren voor studiesucces en bijlage 2. Advies ECHO streefcijfers

Grafiek 1 Te verwachten ontwikkeling van de uitval na 2 jaar van autochtone en niet-westerse (NW) allochtone studenten aan de HvA op basis van historische cijfers 2000 (cohort 1998) – 2007 (cohort 2005) en het streefcijfer* voor 2010 (cohort 2008)

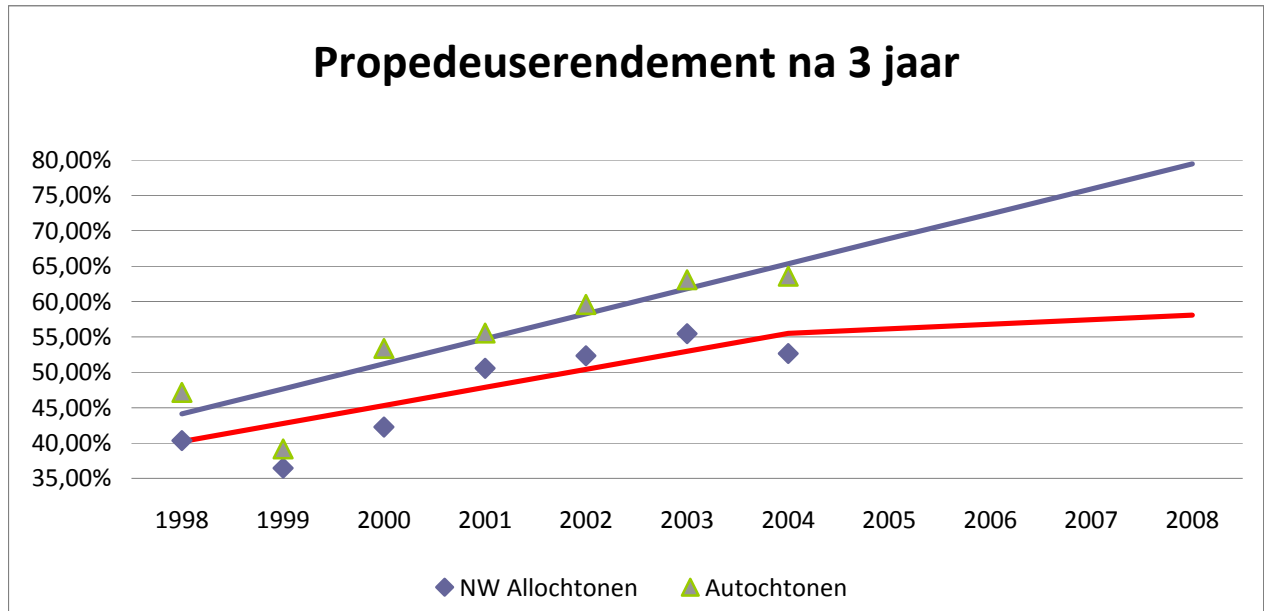

* Streefcijfer 2010 geldt alleen voor NW allochtone studenten. De te verwachten ontwikkeling voor autoctonen is gebaseerd op een extrapolatie van de historische gegevens.

Uitval

De uitval aan de Hogeschool van Amsterdam fluctueert maar is over het gemiddelde van 3 jaar genomen redelijk constant. Wel is er sinds de cohorten '01-'03 na een periode van daling weer een lichte stijging waar te nemen. Voor de komende jaren is de verwachting dat de uitval ten opzichte van de autochtone studenten na 1 jaar voor de niet-westerse allochtone studenten verhoudingsgewijs afneemt. De verwachting is zelfs dat niet-westerse allochtone studenten relatief gezien net iets minder vaak zullen uitvallen dan hun autochtone medestudenten. Voor de uitval na 2 en 3 jaar blijft de relatieve uitval echter hoger.

Grafiek 2 Te verwachten ontwikkeling van het propedeuserendement na 3 jaar van autochtone en NW allochtone studenten aan de HvA op basis van historische cijfers 2000 (cohort 1998) – 2007 (cohort 2004) en het streefcijfer* voor 2010 (cohort 2008)

* Streefcijfer 2010 geldt alleen voor NW allochtone studenten. De te verwachten ontwikkeling voor autochtonen is gebaseerd op een extrapolatie van de historische gegevens.

Propedeuserendement

Het propedeuserendement van niet-westerse allochtonen aan de Hogeschool van Amsterdam ligt structureel onder dat van hun westers-allochtone en autochtone medestudenten. Wel is voor de hele populatie, dus ook de niet-westerse allochtonen, het rendement sinds 1998 lange tijd gestegen. Dit lijkt echter recentelijk weer af te vlakken.

Het blijkt dat op basis van cijfers van het propedeuse rendement na 3 jaar er relatief minder niet-westerse allochtonen ten opzichte van autochtonen na zoveel studietijd hun propedeuse halen en dat dit aantal afneemt. Dat betekent dat autochtonen het verhoudingsgewijs beter zijn gaan doen. Met behulp van interventies kan het uiteindelijke rendement ook voor niet-westerse allochtonen worden omgezet in een stijging, zodat de verhouding tussen de twee groepen weer omhoog richting nivellering. Met behulp van interventie maatregelen kan deze continue discrepantie in positieve zin versterkt worden. De HvA verwacht dat de effecten van de inzet van G5-middelen op deze indicator in de latere jaren pas goed zichtbaar zullen worden. Niettemin ambieert de HvA in dat jaar de grens van 58,11% propedeuserendement te behalen.

Conclusies

Het streefcijfer van de HvA voor uitval is gezien de te verwachten ontwikkelingen realistisch en ambitieus.

Het streefcijfer van de HvA voor het propedeuserendement is gezien te verwachten stabilisering in de ontwikkeling realistisch. Gezien de ontwikkelingsfase van de activiteiten is een te verwachten stijging van 5,5 procentpunten gematigd ambitieus.

Aandachtspunten van OCW:

De Hogeschool van Amsterdam en de minister van OCW zullen in 2011 specifieke aandacht besteden aan het ambitieniveau van het propedeuserendement, onder andere meer inzetten op een hoger propedeuserendement na 2 jaar in plaats van na 3 jaar. Tevens inzetten op een grotere stijging van het rendement van niet-westerse allochtone studenten ten opzichte van de stijging van het rendement van autochtone studenten.

2. Financiële middelen (met name de verdeelsleutel)

2.1 Budgettair kader algemeen

- Voor de inspanningen van de vijf hogescholen in de Randstad om het studiesucces van niet-westerse allochtone studenten te verbeteren, stelt de minister van OCW extra middelen beschikbaar.
Inclusief de middelen voor monitoring, evaluatie en advisering zijn in totaal de volgende budgetten geraamd: € 4 miljoen voor 2008, € 8 miljoen voor 2009, € 12 miljoen voor 2010, € 17 miljoen voor elk van de jaren 2011 tot en met 2013 (loon- en prijspeil 2008).
Opmerkingen:
 - *De oploop van de middelen in 2010 en 2011 is indicatief op de aanvullende post van het Rijk gereserveerd. Bij Kaderbrief/Voorjaarsnota vindt jaarlijks besluitvorming plaats over het per tranche beschikbaar stellen van deze oploop.*
 - *Afhankelijk van de besluitvorming door het kabinet worden genoemde budgetten jaarlijks gecorrigeerd voor loon- en prijsontwikkeling.*
- Voor monitoring, evaluatie en advisering is op jaarbasis € 350.000,- (loon- en prijspeil 2008) gereserveerd.
- De geraamde budgetten voor de jaren 2008 t/m 2013 (exclusief de middelen voor monitoring, evaluatie en advisering) worden over de betrokken hogescholen verdeeld op basis van verdeelsleutels. Voor de periode 2008 t/m 2011 en 2012 t/m 2013 worden verschillende verdeelsleutels gehanteerd. Deze verdeelsleutels zijn opgenomen in onderstaande paragrafen 2.2 en 2.3. De minister van OCW bepaalt in 2011 of de aanpak in deze afspraken wordt voortgezet. Als hogescholen onder de maat presteren, stopt de minister van OCW met dit arrangement. In 2013 beslist de minister of deze specifieke stimulering wordt voortgezet. Indien dit het geval is dan zullen hierover met de betrokken instellingen afspraken worden gemaakt.
- De middelen maken deel uit van de onderwijsopslag 'kwaliteit' als onderdeel van het onderwijsdeel van de rijksbijdrage.
- Voor de realisering van de beoogde doelen worden door de hogescholen, indien mogelijk, naast de in dit convenant bedoelde extra middelen ook andere middelen ingezet.
- De omvang van de middelen die vanaf 2012 beschikbaar wordt gesteld aan de vijf betrokken hogescholen is afhankelijk van de realisatie van de overeenkomen prestaties ten aanzien van instroom, uitval en rendement (zie paragrafen 1 en 2.3).
- De actoren die bij het proces betrokken zijn, hebben ieder hun eigen rol. De onafhankelijke auditcommissie beoordeelt de interventies van de instellingen, de onderwijsinspectie evalueert de werkwijze van de instellingen en ECHO zal de monitoring, evaluatie en advisering op zich nemen.

2.2 Verdeelsleutel periode 2008 t/m 2011

Voor de jaren 2008-2011 vindt de verdeling van de extra middelen, als bedoeld in paragraaf 2.1, over de betrokken hogescholen plaats op basis van de instroom van niet-westerse allochtone studenten aan die instellingen (conform opgave van de vijf hogescholen). Dit geeft de volgende procentuele verdeling: Haagse Hogeschool 15%, Hogeschool Rotterdam 22%, Hogeschool Utrecht 13%, Hogeschool INHOLLAND 21% en de Hogeschool van Amsterdam 29%.

2.3 Verdeelsleutel periode 2012 t/m 2013

- Zoals al eerder aangegeven is de oploop van de middelen in 2010 en 2011 indicatief op de aanvullende post van het Rijk gereserveerd. Als de oploop 2010 en 2011 beschikbaar komen, dan is het bedrag dat in 2012 en 2013 jaarlijks over de vijf hogescholen wordt verdeeld € 17 miljoen minus de kosten voor monitoring, evaluatie en advisering ad € 350.000,- per jaar (alle bedragen loon- en prijspeil 2008).

- Van dit bedrag wordt € 8 miljoen verdeeld op basis van de gemiddelde instroom per september 2009 en september 2010 (het 'instroomdeel'). Er wordt geen streefcijfer voor deze indicator opgesteld.
- Het resterende deel, te weten het prestatiedeel, wordt verdeeld op basis van:
 - de gerealiseerde prestaties op de indicator 'uitval';
 - de gerealiseerde prestaties op de indicator 'propedeuserendement' en
 - de uitkomsten van de evaluatie door de auditcommissie.
- Een hogeschool kan voor zijn prestaties maximaal 3 punten halen:
 - 1 punt voor gerealiseerde of overtroffen streefcijfer op 'uitval';
 - 1 punt voor gerealiseerde of overtroffen streefcijfer op 'propedeuserendement';
 - 1 punt voor een voldoende beoordeling van de auditcommissie.
- Het streefcijfer wordt als 'niet gerealiseerd' beschouwd als de feitelijke prestatie meer dan 0,2 procentpunt achterblijft bij de overeengekomen ambitie (zie paragraaf 1).
- De auditcommissie geeft een kwalitatief oordeel (voldoende/onvoldoende) op de besteding van de middelen.
- Dit leidt tot de volgende verdeling van het 'prestatiedeel':
 - Een hogeschool met 3 punten krijgt 100% van het procentuele aandeel dat voor die hogeschool is berekend op basis van de gemiddelde instroom per september 2009 en september 2010.
 - Een hogeschool met 2 punten krijgt 80% van het procentuele aandeel dat voor die hogeschool is berekend op basis van de gemiddelde instroom per september 2009 en september 2010.
 - Een hogeschool met 1 punt krijgt 70% van het procentuele aandeel dat voor die hogeschool is berekend op basis van de gemiddelde instroom per september 2009 en september 2010.
 - Een hogeschool met 0 punten krijgt 60% van het procentuele aandeel dat voor die hogeschool is berekend op basis van de gemiddelde instroom per september 2009 en september 2010.
- Om instellingen met excellente resultaten extra te belonen, worden de in mindering gebrachte bedragen beschikbaar gesteld aan de instellingen met 3 punten.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr. Ronald H.A. Plasterk

Hogeschool van Amsterdam

Prof. Dr. D.C. van den Boom

Bijlage 1. Indicatoren voor studiesucces

De Hogeschool van Amsterdam zal zich de komende jaren inzetten om het studiesucces van niet-westerse allochtone studenten te verhogen. De onderstaande definities en indicatoren worden gebruikt om dit te monitoren en te beoordelen.

Vestigingen:

Alleen de Randstadvestigingen van de hogescholen doen mee aan de afspraken, zoals afgesproken in het convenant mei 2008.

Niet-westerse allochtone studenten:

- Niet-westerse allochtoon: Tot de allochtonen behoren alle in Nederland woonachtige personen die minstens één in het buitenland geboren ouder hebben. Tot de niet-westerse allochtonen behoren degenen die afkomstig zijn uit Afrika, Azië (exclusief Japan en Indonesië), Zuid- en Midden-Amerika en Turkije.
- De afspraak is bedoeld voor niet-westerse allochtone studenten en niet voor internationale studenten, daarom wordt de populatie afgebakend door alleen de groep 'voor bekostiging aangemelde studenten' te nemen. Europese internationale studenten worden wel bekostigd, maar deze worden er door hun afkomstland ('westers') uitgefilterd.

Bron:

1cijferHO wordt gebruikt als bron voor de beoordeling en monitoring van de resultaten.

Definitie van het cohort (voor propedeuserendement/uitval van niet-westerse allochtone studenten):

- Eerstejaars aan de actuele instelling (d.w.z. voor het eerst op 1 oktober aan de actuele instelling ingeschreven);
- Type hoger onderwijs = bachelor;
- Opleidingsfase = propedeuse;
- Opleidingvorm = voltijd of duaal;
- Code bekostiging = J

Definitie instroom:

- Instroom van het aantal niet-westerse allochtone studenten in de hogeschool, in een bepaald schooljaar.

Definitie uitval:

- Uitval wordt gemeten na 2 jaar. Analoog aan de CBS-definitie van uitval wordt een student uitvaller op het moment dat deze de instelling verlaat zonder eindexamen en niet binnen 2 jaar terugkeert bij dezelfde instelling. Er wordt geen rekening gehouden met een eventuele terugkeer van die student na 2 jaar.
- Hogescholen zullen in gesprekken voorkeur geven aan de term 'behoud', maar voor de afspraken wordt 'uitval' gehanteerd.

Definitie propedeuserendement:

- Het propedeuserendement is het aantal studenten dat binnen 3 jaar het propedeusediploma heeft gehaald
- Het gaat om de eerst behaalde propedeusediploma aan de actuele instelling behaald hebbend (ongeacht opleiding, opleidingsvorm, code bekostiging)
- Na 3 jaar betekent: propedeuse behaald in diplomajaar T-1, T, T+1 of T+2, waarbij jaar T het jaar van instroom is. Een diplomajaar loopt van 1 oktober t/m 30 september.

Definitie hoofdfaserendement:

- Het hoofdfaserendement is het aantal studenten dat binnen 4 jaar de hoofdfase (met een duur van 3 jaar) heeft gehaald.
- Het hoofdfaserendement telt niet mee voor de prestatieafspraken, maar de indicator wordt wel meegenomen voor monitoring.